

Вчені стверджують, що червоний колір сприймається людським оком швидше за все. У мові ж він має найбагатшу палітру вираження. Це пояснюється тим, що в природі існує велика різноманітність носіїв цієї ознаки, а також високою експресією, яка пояснюється його енергійною наснаженістю. В поезії П. Целана червоний колір реалізує себе вдвох напрямках – для позначення кольору та символіки.

Окрім того, активно використовуються поетом кольори синьої гами, а саме: неба, води, очей. Оскільки цей колір належить до таких, що позначають далечину та глибину, він опоетизований у мові.

Цікаво, що блакитний колір Пауль Целан використовує найчастіше в віршах, написаних ним в еміграції в Парижі. В них в межах номінативного використання, виявляється авторська заявка на визначену, певну експресію, характерну для експресіоністів [1, с. 81]: *«tritt in sein Aug, das noch blau ist, eine zweite, fremdere Bläue»* [5, с. 140].

Проте для поета найбільш характерним є використання чорних та сірих кольорів, що, очевидно, пов'язано із пережитими життєвими подіями.

Чорний колір супроводжує Пауля Целана протягом всього життя. Він пов'язаний зі світом ліричного героя, в якому багато страждань. Чорне в поезії Пауля Целана має негативний зміст, це кольоропозначення утворює нібито загальний емоційний тон целанівської лірики. І доказом може слугувати найвідоміша поезія поета «Фуга смерті» [1, с. 82]: *«In Ästen staut sich schwarz /die Schwiile sprachloser Lieder»* [5, с. 34].

Отже, «кольорові» епітети складають особливий емоційний тон целанівської лірики, а кольоросприйняття та кольоророзуміння письменника є одним з показників його внутрішнього та духовного світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Журенко М. Місце і роль кольоративної лексики в поезії Пауля Целана / М. Журенко, О. Ільницька. // Наукові записки ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. – 2014. – № 3. – С. 77–87.
2. Поляков М. Я. Вопросы поэтики и художественной семантики / М. Я. Поляков. – 2-е изд., доп. – М.: Советский писатель, 1986. – 480 с.
3. Харченко В. К. Сенсорная лингвистика / В. К. Харченко // Держава та регіони. Серія: Гуманітарні науки. – 2008. – № 4. – С. 32–37.
4. Ходаковська Н. Г. Стилістична маркованість кольоративів у поезії Генріха Гайне / Н. Г. Ходаковська. // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ». – 2016. – № 1. – С. 241–245.
5. Целан Пауль. Поезії. Антологія українського перекладу/ Пауль Целан [упоряд. та передмова Петра Рихла] – Чернівці: Букрек, 2001. – 224 с.

Захарчук Софія

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Бабій Л. Б.

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАНУ РЕЯ БРЕДБЕРІ «451 ГРАДУС ЗА ФАРЕНГЕЙТОМ»

У статті увага зосереджена на вивчення особливостей використання лінгвостилістичних засобів вираження у романі Рея Бредбері «451 градус за Фаренгейтом». Проведено аналіз активності використання лінгвостилістичних засобів вираження та причин їх функціоналі особливості і вплив, який вони створюють на читача та на зміст тексту.

Ключові слова: лінгвостилістичні засоби вираження, метафора, епітет, гіпербола.

Англійська мова є однією із найбагатших мов світу, котра пройшла довгий шлях становлення, формування та подальшого розвитку. Саме тому, багато вчених, науковців, лінгвістів зосереджували свою наукову діяльність на вивченні особливостей мови в цілому та лінгвостилістичних засобів вираження зокрема. Серед дослідників, котрі працювали в цьому руслі: М. Паньченко, Р. Добровольська, А. Раймс, Т. Девідсон та інші.

Мета статті – виявити особливості використання лінгвостилістичних засобів вираження у романі Рея Бредбері «451 градусів за Фаренгейтом».

Слід зазначити, що стилістичні засоби, які вживаються у вузьких сферах застосування англійської мови поділяються на: історизми, діалектизми, професіоналізми, жаргонізми, територіальні та соціально-обмежені мовні засоби. За допомогою стилістичних засобів можна зробити мовлення більш експресивним та надати окремого стилістичного забарвлення. Стилiстично забарвлені слова показують ставлення до слова: поетичне ставлення, розмовне, народне, жаргонне тощо. Стилiстичні виразні засоби функціонують у мові для емоційної інтенсифікації висловлювання, використовуються для посилення виразності висловлювання, вони не пов'язані з переносним значенням слова [3, с. 54].

Зосереджуючи увагу виключно на особливостях використання лінгвостилістичних засобах вираження в романі Рея Бредбері «451 за Фаренгейтом» слід сказати, що твір є надзвичайно емоційним та цікавим, сповненим інтриги, розчарувань, запалу, сподівань і надій. Для того аби усі ці переживання та почуття автор вдається до активного використання лінгвостилістичних засобів вираження. В підтвердження вище сказаного, вважаємо за доцільне навести та проаналізувати цитатну характеристику: «*The air seemed charged with a special calm as if someone had waited there, quietly, and only a moment before he came, simply turned to a shadow and let him through?» [2, с. 3]» – аналізуючи вище наведену цитату спостерігаємо використання метафори, що позитивно впливає на опис місцевості. Більш того, вона дає конкретну інформацію і робить роман Р. Бредбері більш цікавим і захоплюючим для читача. Водночас читач отримує більше інформації та може уявити в яких умовах відбувається перебіг конкретної події. «*The autumn leaves blew over the moonlit pavement in such a way as to make the girl who was moving there seem fixed to a sliding walk, letting the motion of the wind and the leaves carry her forward.» [2, с. 7] – тут автор використовує декілька лінгвостилістичних засобів вираження. Так, епітет у виразі «the moonlit pavement» дає змогу читачеві уявити місцевість де зустрілися герої роману. Водночас метафори у виразах «fixed to a sliding walk, letting the motion of the wind and the leaves carry her forward» – теж збагачують уяву читача та не викликають когнітивних труднощів у розумінні перебігу ситуації в цілому.**

Вивчаючи лексичні особливості роману Рея Бредбері також встановлено, що автор активно використовує епітети, для того аби збагатити описи, зробити їх більш детальними, розгорнутими і диференційованими. Так, для прикладу цитата: «*Each time he made the turn, he saw only the white, unused, buckling sidewalk, with perhaps, on one night, something vanishing swiftly across a lawn before he could focus his eyes or speak.» [2, с. 3] – насичена епітетами, котрі позитивно впливають на когнітивну сферу читача і демонструють багатство мови самого Р. Бредбері.*

Близькою для автора було і використання гіперболи, котра давала змогу наголосити на критичних моментах в романі, розкрити його іронічність та символічність. Для прикладу у цитаті: «*And someday we'll remember so much that we'll build the biggest god dam steam-shovel in history and dig the biggest grave of all time and*

shove war in and cover it up. [2, с. 157]» – внутрішній концепт твору та морального і духовного настрою головного героя роману переданий за допомогою вище наведеного прикладу. Так, читач отримує чітке уявлення про символічність роману, про його націленість та епічність. Власне, використання такого лінгвостилістичного засобу вираження дозволяє автору наголосити на базових основах роману та на його концептах.

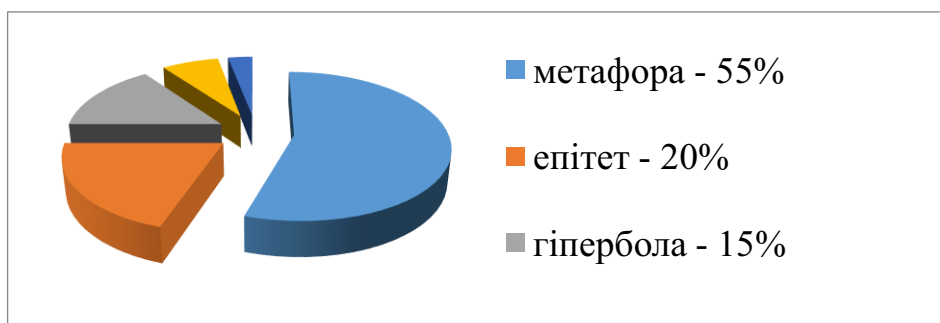
Використання гіперболи в романі «451 за Фаренгейтом» є активним, так для прикладу в цитаті: «*The most significant memory he had of Mildred, really, was of a little girl in a forest without trees...*» [2, с. 41]» – також спостерігається використання цього лінгвостилістичного засобу вираження, котрий націлений на акценті пам'яті та її функціональних особливостей у героя стосовно іншої героїні роману Мілдрет. Так, автор підкреслює важливі моменти для самого Гая (головного героя роману). Водночас через призму цієї цитати автор передає іронічні настрої свого бачення проблеми, її цілісні характеристики, вагомість та інші компоненти передані саме за допомогою гіперболи: «*the most uncertain feelings*» [2, с. 3]; «*the most comfortable chair*» [2, с. 26]; «*the most dangerous enemy of truth and freedom*» [2, с. 51]; «*the most important single thing*» [2, с. 71] та інші. Загалом, проаналізувавши низку прикладів використання гіперболи слід сказати, що з їх допомогою автор виражає іронію, страх, піднесеність та категоричність.

Працюючи над вивченням особливостей використання лінгвостилістичних засобів вираження, увагу також звернено на використання персоніфікації, котра націлена на опис «нереального» та «неіснуючого» світу: «*With Montag's fingers jolting off the silver rail, swinging into cold space, with the wind tearing his hair back from his head, with the wind whistling in his teeth, and him all the while thinking of the women, the chaff women in his parlor tonight, with the kernels blown out from under them by a neon wind, and his silly damned reading of a book to them.*» [2, с. 106] – використання персоніфікації, котра вміло переплітається із метафорою та епітетами в цьому уривку робить твір більш символічним та емоційнішим. Власне, так автор створює ефект казковості, в яку потрапляє головний герой твору після довгих переживань та гонитви від самого себе. Такими чином Рей Бредбері наголошує не тому, що ще існує світ без тотального контролю влади, світ де людиною керує природа та емоції, а не страх і переживання. Власне, цитата є надзвичайно емоційною та цікавою, що дає змогу читачеві розслабитися і відчувати красу природи.

Таким чином, важливо провести порівняльний аналіз та вивчити, які лінгвостилістичні засоби вираження активно використовувалися в досліджуваному романі. (див. Таблиця 1)

Таблиця 1

Аналіз особливостей використання лінгвостилістичних засобів вираження в романі Рея Бредбері «451 градус за Фаренгейтом»

Так, аналізуючи отримані дані стосовно особливостей використання лінгвостилістичних засобів вираження в романі Рея Бредбері «451 градус за Фаренгейтом» встановлено, що найчастіше автором використовується метафора (55 %), після цього спостерігається активне використання епітетів (20 %) та гіперболи (15 %). Дещо менше зустрічалося використання персоніфікації (7 %) та інші лінгвостилістичні засоби вираження займають 3 % від загальної кількості.

Узагальнюючи вище сказане, слід наголосити, що кожна мова є унікальною та користується різноманітними способами вираження емоцій, почуттів, моральних і фізичних станів. Значне місце у будь-якій мові, зокрема і в англійській, займає широкий спектр мовних засобів, який прикрашає її, надає їй неповторності й барвистості та руйнує усталені правила чіткого висловлювання. Стилістика англійської мови – це об'ємний та ґрунтовний розділ мовознавства. Вона відіграє велику роль у формуванні та емоційному забарвленні мови. Як бачимо, стилістичні засоби – це основний компонент стилістики англійської мови, як науки [9, с. 65].

Також зазначимо, що існує багато різних класифікацій стилістичних засобів та прийомів. Проте, найбільш поширеною залишається рівнева типологія стилістичних ефектів, згідно з якою стилістичні засоби виділяються на чотирьох мовних рівнях: фонетичному, морфологічному, лексичному, синтаксичному. Водночас, існують стилістичні засоби, які мають міжрівневий характер (семіологічний рівень) [11, с. 87].

Говорячи виключно про роман Рея Бредбері «451 градус за Фаренгейтом» слід наголосити, що автор часто використовував різного роду лінгвостилістичні засоби вираження для того аби зобразити емоційні стани героїв роману, їх переживання, страх, роздуми, вподобання, захоплення тощо. Таким чином, лінгвостилістичні засоби вираження дають змогу повноцінно оцінити спектр почуттів та роздумів самого автора, вони дають змогу урізноманітнити літературний твір, зробити його не просто цікавим, а наповненим сенсу та логічного змісту. Можемо припускати, що кожен із лінгвостилістичних засобів вираження був обдумано підібраний автором, для того аби зосередити увагу на важливих моментах та ключових концептах самого роману. В цілому, вважаємо, що лінгвостилістичні засоби вираження є важливим компонентом роману Рея Бредбері «451 градус за Фаренгейтом».

ЛІТЕРАТУРА

1. Ameson M. The fiction literature. / M. meson. – L.: Press, 2016. – 150 p.
2. Bradbury Ray Fahrenheit 451. – London: Libra. – 2012. – 158 p.
3. Brud F. The fundamental writing style of R. Bradbury/ F. Brud. – NY.: PressHouse, 2010. – 240 p.
4. Digham P. The development of literature. /P. Digham. – Oxford, 2014. – 190 p.
5. Edwards K. Semantic changes in English language. / K. Edwards. – Oxford, 2009. – 210 p.
6. Gerdon S. Semantic changes in English language. / S. Gerdon. – L.: Press, 2009. – 200 p.
7. Hogman D. Changes in English vocabulary system. / D. Hogman. – L.: Press, 2016. – 240 p.
8. Morgan H. Stylistic changes of Englilish language. /H/ Morgan, 2015. – 240 p.
9. Willson T. The development of English vocabulary/ T. Willson. – Cambridge, 2009. – 240 p.
10. Кабанова Г. Полісемічність англійської мови. / Г. Кабанова. – К.: Основа, 2016. – 240 с.
11. Клименко А. Лексикологія англійської мови. / А. Клименко. – К.: Світ знань, 2015. – 270 с.